

LIITE 1. ILMANSUOJELUSUUNNITELMAN TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2023

Teema	Tavoite	Toimenpide	Tärkeimmät toimet	Vastuutaho	Yhteistyötahot	Vuoden 2023 toimet
LIIKENNE	L1 Edistetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönottoa	L1.1. Selvitetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun teknistoiminnallisia mahdollisuuksia, hallinnollisia ja lainsäädännöllisiä kysymyksiä sekä päätöksentekomallia		HSL	Maka, Kanslia, Palu/Ympa	Ei ole edistynyt HSL:n MAL 2019 -selvitysten jälkeen. MAL 2023 -suunnitelman kirjaus: "Seurataan tieliikenteen hinnoittelun valmistelua. Vaikutetaan EU-tason päästökaupan käyttöönottoon ja arvioidaan sen vaikutuksia Helsingin seudun liikennejärjestelmään. Seurataan ruuhkamaksulainsäädännön kehittymistä ja vaikutetaan lainsäädännön valmisteluun. Mahdollisessa lainsäädännössä ehdottomana edellytyksenä tulee olla, että ruuhkamaksutulot kohdistetaan vain ko. seudun liikennejärjestelmän kehittämiseen, niiden käytöstä päättävät seudun kunnat eikä niiden käyttöönotto vähennä valtion seudulle osoittamaa muuta liikenteen rahoitusta."
LIIKENNE	L1 Edistetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönottoa	L1.2. Edistetään ilmanlaatuperustein päätöksentekoa ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönotosta.	X	Palu/Ympa	Maka	Vuonna 2023 ei ole edistynyt. Valtio ei ole tehnyt lakimuutosta ruuhkamaksulainsäädännöstä.

LIIKENNE	L1 Edistetään ajoneuvoliikenteen hinnoittelun käyttöönottoa	L1.3. Vedotaan valtioon lakimuutoksen puolesta, joka sallisi alueellisten ruuhkamaksujen tuoton kohdentamisen ko. alueelle.			Maka	Ei ole edistetty, koska ruuhkamaksulainsäädäntöä ei ylipäätään edistetä valtiotasolla.
LIIKENNE	L2 Vähennetään bussien päästöjä	L2.1. Toteutetaan HSL:n kalustoskenaariota, jonka mukaan lähipäästöt vähenevät yli 90 % vuoteen 2025.	X	HSL		Lähipäästöjen (NOx ja PM) vuoden 2025 päästötavoite on jo saavutettu: typenoksidien päästöt ovat vähentyneet 97 % ja hiukkasten päästöt 95 % vuoden 2010 tasosta. Sähköbussien määrä kasvoi vuoden lopussa 428 bussiin. Niillä ajettiin noin kolmas osa kaupunkibussien kokonaiskilometreistä. Vuoteen 2035 mennessä tavoitteena on päästötön joukkoliikenne.

LIIKENNE	L2 Vähennetään bussien päästöjä	L2.2. Sovelletaan HSL:n Ympäristöbonus-mallia suorahankinnoin raja-arvon ylitysalueiden bussilinjoille. Ympäristöbonus-kilpailu vähintään kerran vuodessa.		HSL	Palu/Ympa	HSL sai hankittua vuonna 2023 ympäristöbonuksen avulla 100 % biopolttoainetta 8,4 M litraa. Suomen hallitus laski jakeluvelvoitetta 13,5 prosenttiin.
LIIKENNE	L2 Vähennetään bussien päästöjä	L2.3. Tehdään selvitys keskustan joukkoliikennejärjestelmän kehityksestä, jonka perusteella tehdään ehdotus kantakaupungin joukkoliikenteen tavoiteverkosta.		MAKA	HSL	Ydinkeskustaan tulevan bussiliikenteen määrää ja reittejä on tarkoitus tarkastella vuoden 2024 aikana. Käytännön vaikutusten aikajänne riippuu raideliikennehankkeiden ja bussiliikenteen uusien päätepaikkojen (esim. Kalasatama) rakentamisaikataulusta.
LIIKENNE	L3 Kehitetään ympäristövyöhykettä	L3.1. Tiukennetaan HSL:n kilpailutuksissa vakiovuorobussien päästövaatimuksia Euro VI -luokkaa vastaaviksi NO2 raja-arvon ylitysalueilla liikkuvilla linjoilla	X	HSL	Palu/Ympa	NO2 ei enää ylitä raja-arvoa millään katualueella muun muassa bussikaluston uusiutumisen johdosta.

LIIKENNE	L3 Kehitetään ympäristövyöhykettä	L3.2. Selvitetään ympäristövyöhykkeen laajentamista muuhun liikenteeseen sekä päästöporrastuksen sisällyttämistä ajoneuvoliikenteen hinnoitteluun.		PALU/Ympa	HSY, Maka, Rya	Ympäristövyöhyke on tunnistettu keskeiseksi ilmastopäästöjä vähentäväksi HNH-toimenpiteeksi, ja se on mukana liikenteen HNH toimenpiteiden laajassa vaikutusten arvioinnissa. Tarkempaa suunnittelua ei ole vielä tehty. Nastarengaskielto Lönnrotinkadulla astui voimaan syyskuussa 2022. Seuranta on käynnissä kokeilukadun nastarenkaiden osuuden sekä ilmanlaadun osalta.
LIIKENNE	L4 Kehitetään pysäköintipolitiikkaa	L4.1. Toteutetaan kaupungin pysäköintipolitiikkaa sekä siinä hyväksytyt pysäköintimaksujen korotukset vuoteen 2021 mennessä.	X	MAKA	Rya	Edellisessä pysäköintipolitiikassa päätetyt hinnankorotukset toteutettiin vuoteen 2021 mennessä. Helsingin pysäköintipolitiikka 2022 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 24.10.2022. Vuonna 2023 on korotettu kaikkien asukas- ja yrityspysäköintitunnusten hintaa 30 eurolla kuukausitasolla kahdessa 15 euron erässä. Palvelutason mukaiseen hinnoitteluun siirrytään 1.12.2024 alkaen. Tarvittavat käyttöastelaskennat tehdään vuoden 2024 keväällä.

LIKENNE	L4 Kehitetään pysäköintipolitiikkaa	L4.2. Selvitetään pysäköintipolitiikan jatkotoimenpiteitä sekä uudistetaan ja tarkennetaan pysäköintipolitiikkaa. Tarkistetaan autopaikkamäärien laskentaohjetta		MAKA		<p>Palvelutasonmukainen hinnoittelu otetaan käyttöön 1.12.2024. Käyttöastelaskentojen pilotit tehtiin vuonna 2023. Esiselvitys sähköautojen julkisten latausasemien yleissuunnitelmien laatimiseksi sekä Markkinaehtoiseen pysäköintiin siirtymisen periaatteet ja vaiheet asuntorakentamisessa -selvitykset laadittiin vuonna 2023. Toimenpidekokonaisuus sähköautoiluinfran vahvistamiseksi tavoitteena vähentää polttomootoriautojen määrää kaupunkialueella jatkui vuonna 2023. Se viedään päätöksentekoon vuoden 2024 keväällä.</p>
LIKENNE	L5 Edistetään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käyttöä	L5.1. Edistetään sähköautojen latausverkoston laajenemista sähköisen liikenteen työryhmän ehdotusten mukaisesti. Verkosto myös hyötyajoneuvoille ja työkoneille	X	RYA	Stara, Maka	<p>Yleisten alueiden latausinfraan uusista toimintaperiaatteista on käynnistynyt konsulttityö, jonka on tarkoitus valmistua kesäkuussa 2024. Tavoitteena on selvittää, miten mm. Tukholmassa käytettävä joustavampi latauspisteiden hankintajärjestelmä olisi esim. lainsäädännöllisesti sopeutettavissa Helsinkiin. Seuraava yleisten alueiden latauspisteiden kilpailutus tehdään vielä vanhalla mallilla. Helsingin tavoitteena on 600 julkista latauspistettä vuoteen 2030 mennessä. Latauspisteiden sijoittumisesta on tehty yleissuunnitelmaa.</p>

LIIKENNE	L5 Edistetään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käyttöä	L5.2. Tarkistetaan 2 vuoden välein hlöautojen vähäpäästöisyyskriteerejä, selvitetään laajentamista muihin ryhmiin. Määritellään vhp-kriteerit jakeluliikenteen pysäköintitunnukselle		PALU/Ympa	Rya, Stara, Maka	Jakeluliikenteen pysäköintitunnuksen ehdot ja vähäpäästöisyyskriteerit hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa jo 18.1.2022. Tunnuksen käyttöönotto on pysähtynyt tietosuojaongelmiin. Henkilö- ja pakettiautojen vähäpäästöisyyskriteerit uudistetaan vuonna 2024.
LIIKENNE	L5 Edistetään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten käyttövoimien käyttöä	L5.3. Vaikutetaan valtionhallintoon vaihtoehtoisten käyttövoimien edistämiseksi.		Kanslia	Palu/Ympa	Ei tietoa toimista
LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.1. Nostetaan päästöjen painoarvo ajoneuvojen sekä kuljetus- ja työkonepalveluiden hankinnassa. Laaditaan suunnitelma kriteerien kiristämiseksi.		STARA	Kanslia, Rya	Helsingin kaupungin ajoneuvohankinnoille sekä kuljetuspalveluhankinnoille on hyväksytty velvoittavat ympäristökriteerit vuosille 2022–2030. Kriteereillä vähennetään ilmastopäästöjen lisäksi ilmanlaatuun vaikuttavia päästöjä ja ajomelua Helsingin käyttämässä kalustossa kaupunkistrategian ja eri ympäristöohjelmien mukaisesti. Kriteerit vastaavat puhtaiden ajoneuvojen lain asettamiin vaatimuksiin sekä päästöttömän työmaan green deal -sopimuksen vaatimuksiin. Vuoden 2023 lopulla voimassa olevat kriteerit tarkistettiin ja henkilöautojen CO ₂ -päästöraja kiristyi kaupunginhallituksen kevään 2022 päätöksen mukaisesti.

LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.2. Lisätään vaihtoehtoisten käyttövoimien osuutta kaupungin ja sopimuskumppanien kalustossa. Edistetään vähäpäästöisiä käyttövoimia myös hyötyliikenteessä ja työkoneissa	X	STARA		Latausinfra lisääminen on keskeisessä roolissa toimenpiteen toteutumisen etenemiseksi. Uusiutuvan dieselin käyttöä on pyritty lisäämään kaupungin työmailla päästötön työmaa green deal -sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.
LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.3. Kehitetään kaupungin oman kaluston ja palveluntuottajien päästötietojen sekä polttoaineen kulutuksen seurantaa.		STARA		Stara seuraa oman kaluston polttoaineiden tankkaustietoja ja ajoneuvojen päästötietoja ajoneuvo- ja kalustorekisterin kautta.
LIIKENNE	L6 Edistetään vähäpäästöisyyttä kaupungin omissa hankinnoissa ja ostopalveluissa	L6.4. Tehostetaan kaupungin kaluston käyttöastetta. Vähennetään virastoille hankittavien autojen tarvetta suosimalla yhteiskäyttö/resurssiautoja.		STARA		Tietoa toimenpiteen etenemisestä ei ole saatu

LIIKENNE	L7 Kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.1. Laaditaan Liikkumisen kehittämissuunnitelman linjauksia toteuttava toimenpideohjelma. Huolehditaan, että Helsingillä on EU:n SUMP-vaatimuksen täyttävä tosi.		MAKA	Rya, Kaupunkiliikenne, Palu/Ympä, HSL	Tällaisen kaupungin oman kehittämissuunnitelman toteutusta ei ole edistetty. Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelma vastaa osaltaan tähän tarpeeseen mutta on yleispiirteinen.
LIIKENNE	L7 Kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.2. Helsingin älyliikenteen kehittämissuunnitelman toimenpiteiden (mm. MaaS) toteuttamisella edistetään ilmanlaadun paranemista.		MAKA	Kanslia	Ei ole edennyt.
LIIKENNE	L7 Kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.3. Toteutetaan pyöräilyn edistämissuunnitelmaan sisältyviä toimenpiteitä.		MAKA	Stara, Kaupunkiliikenne, HSL	Kaikki kehittämissuunnitelman toimenpiteet on joko käynnissä tai valmiita. Uuden pyöräliikenteen kehittämissuunnitelman 2026–2030 projektisuunnitelman laadinta on käynnistynyt.
LIIKENNE	L7 Kehitetään liikkumisen ohjausta ja citylogistiikkaa	L7.4. Toteutetaan citylogistiikan toimenpideohjelman toimenpiteitä.		MAKA	Kanslia, Rya, Palu/Ympä	Toimenpiteiden toteutus on ollut hidasta vähäisten henkilöstöresurssien vuoksi. Kuormauspaikkoja on lisätty sekä lähijakeluasemia pilotoitu.

	L8 Kehitetään ilmanlaatuvaikutuksien huomioimista kaavoituksessa ja liikennesuunnitelussa	L8.1. Maankäytön ja liikennejärjestelmän suunnittelulla edistetään ratkaisuja, jotta ilmanlaadulle asetetut raja-arvot ylity uusilla rakentuvilla alueilla.	X	MAKA	Palu/Ympä, HSY, HSL	<p>Viikinrannan–Lahdenväylän osayleiskaavatyön tueksi teetettiin Ilmatieteen laitoksella asiantuntijatyö, jossa tarkasteltiin nopeusrajoituksen laskun vaikutusta ilmanlaatuun. Asiantuntija-arvion mukaan ajonopeuden laskeminen parantaa ilmanlaatua vähentämällä katupölyä ja hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia ilmassa, mikäli liikenne ei ruuhkaudu ja katujen kunnossapito, puhdistus ja pölynsidonta hoidetaan tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Arvioita voidaan hyödyntää mm. valtion kanssa käytävissä keskusteluissa nopeusrajoitusten laskemiseksi myös muilla Helsingissä sijaitsevilla maanteilla. HSY vetää kaupunkisuunnittelu-ilmansuojelutyöryhmää (K&I), joka kokoontui neljä kertaa vuonna 2023 keskustelemaan ajankohtaisista aiheista ja jakamaan hyviä käytäntöjä. Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman skenaariovaiheen osalta päätettiin seuraavaa ohjaamaan jatkosuunnittelua elokuussa 2023. Ydinkeskustan viihtyisyyden ja elinvoimaisuuden merkittävän kehittämisen mahdollistamiseksi ydinkeskustan poikittaisen autoliikenteen suunnittelun</p>
--	---	---	---	------	---------------------	---

						<p>lähtökohtana on ensisijaisesti tukeutua Esplanadin muodostamaan pääyhteyteen.</p> <p>Maanalaisten pysäköintilaitosten ja huoltotunnelin saavutettavuutta sekä toimintaedellytyksiä kehitetään palvelemaan ydinkeskustan logistisia tarpeita sekä saapumista autolla. Ensivaiheessa edistetään Hakaniemen torin pohjoispuolelta maanalaista ajoyhteyttä keskustan huoltotunneliin.</p> <p>Paikalliskatuja kehitetään rauhallisen liikkumisen ympäristöinä, jotka tukevat niin kivijalkakorttelien elävyyttä kuin kävelyreittien jatkuvuutta. Läpiajavan autoliikenteen tulee mahdollisimman suuressa määrin ohjautua pääverkon kaduille.</p>
<p>LIIKENNE</p>	<p>L8 Kehitetään ilmanlaatuvaikutuksien huomioimista kaavoituksessa ja liikennesuunnitelussa</p>	<p>L8.2. Suojataan asukkaita ilmansaasteille altistumiselta suunnittelun keinoin. Selvitetään altistumisen vähentämiskeinoja ja herkkien kohteiden sijoittamista.</p>		<p>MAKA</p>	<p>Palu/Rava, Palu/Ympä, HSY</p>	<p>Asemakaavojen yhteydessä on arvioitu suunnitelman vaikutusta ilmanlaatuun ja laadittu ilmanlaatuselvityksiä haastavimpiin suunnittelukohteisiin. Selvityksiä on laadittu konsulttitöinä yhteistyössä HSY:n ja Ympän kanssa yksittäiseen asemakaavakohteeseen sekä alueellisesti läntisen bulevardikaupungin alueelle. Asemakaavoissa annetaan tarvittavat kaavamääräykset ilmanlaatuhaittojen vähentämiseksi ja</p>

						epäpuhtauksille altistumisen minimoimiseksi.
KATUPÖLY	K1 Vähennetään katupölyä aktiivisella pölynsidonnalla	K1.1. Jatketaan aktiivista pölynsidontaa. Lisätään käsittelyjä myös lähikaduilla ja päivitetään pölynsidontareittejä. Välitetään tietoa urakoitsijoille.	X	STARA	Palu/Ympa, HSY	Aktiivinen pölynsidonta on vakiintunut normaaliksi toiminnaksi. Työnjohtajat seuraavat HSY:n ilmanlaatua ja tekevät jo ennakkoon pölynsidontaa, jotta suurimmilta piikeiltä ilmanlaadun heikkenemisiltä vältytään. Episoditilanteissa pääkatujen lisäksi myös ympäröivät kadut liuostetaan. Ympa teki kaksi kastelupyynnöä koko katuverkolle pk-seudun varautumissuunnitelman mukaisesti. HSY tiedotti katupölyn raja-arvotason ylityksistä kaupunkien yhteyshenkilöille jakelulistan mukaisesti.
KATUPÖLY	K1 Vähennetään katupölyä aktiivisella pölynsidonnalla	K1.2. Kehitetään pölynsidontan toteutuskäytäntöjä kasvillisuushaittojen riskin vähentämiseksi. Lisätään veden käyttöä pölynsidonta-aineen aktivoinnissa.		RYA, STARA		Pölyn sidonnan jälkeisinä päivinä aktivoidaan aine kastelemalla katu vedellä. Kasvillisuushaittojen vähentämiseksi on testattu useita eri liukkaudentorjunta-aineita. Mitään testatuista aineista ei ole voitu osoittaa selkeästi kalsiumkloridia vähemmän haittaavaksi. Lisäksi kalsiumkloridilla on hyvä hinta/laatu -suhde muihin aineisiin verrattuna.

KATUPÖLY	K2 Vähennetään katupölyä tehostetulla katujen puhdistuksella	K2.1. Selvitetään mahdollisuuksia hankkia kaupungin kalustoon lisää puhdistusteholtaan parasta teknologiaa. Jatketaan uusien puhdistusmenetelmien testaamista.		RYA,STARA		Kaupunki on osallistunut KATOA-yhteistutkimushankkeeseen, jossa mm testataan ja selvitetään tehokkaimpia puhdistusmenetelmiä. Kalustoinvestointeihin ei ole kaupungin puolesta osoitettu riittävästi määrärahaa.
KATUPÖLY	K3 Vähennetään katupölyä tarkennetulla hiekoituksella ja tehokkaalla hiekanpoistolla	K3.1. Seurataan hiekoituksen määrää kaupungin kunnossapitoalueilla ja vähennetään hiekoitusta. Suositaan kulutuskestävää ja pesuseulottua materiaalia.		STARA	urakoitsijat	Pesuseulottu hiekoitusmateriaali on vakioitunut käyttöön. Ajouratojen liukkauden torjunnassa käytetään nykyisin lähinnä suolaa, aina sään niin salliessa noin -7 asteeseen saakka. Lähinnä jalkakäytäviä vain hiekoitetaan. Pyöräväyliä sekä hiekoitetaan, että tehostetuilla pyöräreiteillä liuossuolataan. Stara on siirtänyt hiekkasiilojen seurantapalvelun Palmialle. Hiekotussepin uusiokäyttömahdollisuutta paahdeniittyjen kasvualustoina selvitettiin.
KATUPÖLY	K3 Vähennetään katupölyä tarkennetulla hiekoituksella ja tehokkaalla hiekanpoistolla	K3.2. Tehostetaan viestintää hiekanpoistoaikatauluista kantakaupungissa ja kiinteistöjen joutuisan hiekanpoiston valvontaa keväisin ja puututaan epäkohtiin.		RYA; KYMP	Stara	Viestintä katupölykauden alkaessa on muodostunut yleiseksi käytännöksi. Katujen hiekannostosta ja pesusta tiedotetaan ja kantakaupungissa kiinteistöjä kehoitetaan hoitamaan vastuullaan olevaa jalkakäytävien pesua.

KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.1. Valvotaan rakennustyömaiden aiheuttamia pölyhaittoja ja kehoitetaan parantamaan työmenetelmiä ja suojauksia. Tehostetaan ympäristönsuojelusta tiedottamista		PALU/Ympa	Palu/Rava, Rya	Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut on valvonnallisten tarpeiden ja asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella tehnyt resurssien niin salliessa tarkastuksia työmaille.
KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.2. Vaaditaan kaupungin tilaamissa rakennusurakoissa ja aliurakoinnissa korkeaa pölyntorjunnan tasoa.		RYA	Palu/Ympa	Ylläpidon aliurakoissa noudatetaan samoja laatuvaatimuksia kuin pääurakoitsijalla.
KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.3. Kehitetään pölyntorjuntaa ja sen koordinoitua suurissa rakennushankkeissa yhteistyössä rakennusliikkeiden ja urakoitsijoiden kanssa.	X		Palu/Rava, Palu/Ympa, rakentajat, urakoitsijat	HOPE-hankkeessa testattiin Jätkäsaarella ylimääräisten katujen pesujen ja kasteluiden vaikutuksia hiukkaspitoisuuksiin. Toimilla näyttää olevan vaikutusta, ja niiden saamista mahdollisesti käytännöksi selvitetään jatkossa. 2023 vuodella em. toimenpiteitä on tehty samoilla katualueilla aluerakentamisen rahoituksella. Kalasatamaan on 2024 tarkoitus tilata vastaava ylimääräinen katujen pesu.

KATUPÖLY	K4 Vähennetään rakennustyömaiden pölyä	K4.4. Kehitetään työmaiden pölyvaikutusten mittaus- ja seurantamenetelmiä.		HSY	Palu/Ympä, Rya	HSY mittasi hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia työmaa-alueella Espoon Keilarannassa. Helsingissä ja Vantaalla ei ollut rakennustyömaamittausta vuonna 2023. Rakennustyömaamittauksen tulokset (PM10-tuntipitoisuudet ja ilmanlaatuindeksi) olivat reaaliaikaisesti näkyvillä HSY:n sivuilla hsy.fi/tyomaapolyt . HSY viesti raja-arvotason ylityksistä kaupunkien ympäristötarkastajille, jotka vastasivat pölyntorjuntatoimenpiteiden toteutuksesta tarvittaessa.
KATUPÖLY	K5 Vähennetään raitioteiden pölyämistä	K5.1. Suunnitellaan uusien ja kunnostettavien ratojen materiaalivalinnat pölyäminen huomioiden. Huomioidaan pölynsidonta nurmiratojen kastelujärjestelmissä.		Kaupunkiliikenne		Raitioratojen suunnitteluohjeissa on huomioitu pintamateriaalien pölyämättömyys. Peruskorjausten yhteydessä sorapäällysteiset rataosuudet korvataan aina nurmipäällysteisillä. Streetprint-kuviointia ei käytetä enää päällysteissä, sillä se kerää katupölyä ja vaikeuttaa puhdistamista.
KATUPÖLY	K5 Vähennetään raitioteiden pölyämistä	K5.2. Huomioidaan vaunukuljettajien koulutuksessa ajotavan vaikutus katupölyyn.		Kaupunkiliikenne		Kaikkien kuljettajakurssien ja kertauskoulutuksien sisällössä on mukana katupölyyn liittyvä osio. Kuljettajia ohjeistetaan käyttämään jarruhiekkaa mahdollisimman vähän turvallisuuden rajoissa ja sitä harjoitellaan myös käytännössä. Kuljettajia muistutetaan kevään katupölykaudesta ja kehoitetaan käyttämään tarvittaessa henkilösuojaimia.

KATUPÖLY	K5 Vähennetään raitioteiden pölyämistä	K5.3. Testataan raitiokiskoille soveltuvia pölynsidonta-aineita.		Kaupunkiliikenne		Jatketaan säännöllistä rata-alueiden puhtaanapitoa, keväisin tehostettuna. Jatketaan pölynsidonta-aineiden tutkimista, jos löytyisi rata-alueille sopivia aineita.
KATUPÖLY	K6 Edistetään kitkarenkaiden osuuden kasvua talviliikenteessä	K6.1. Tehdään ehdotus kitkarenkaiden käytön edistämisestä kaupunginhallitukseen. Kitkoja edistetään kaupungin esimerkin, kannustinten ja viestinnän keinoin.		RYA	Maka, Stara, Palu/Ympä, HSY	Kitkaviestintäkampanjaa jatkettiin syksyllä 2023. Viestintää kitkarenkaiden eduista tehtiin mm. sosiaalisessa mediassa, ohjelmallisena mainontana sekä Helsingin katukuvassa (kadunvarsimainokset, siltabanderollit, seutubussit). Espoo, Vantaa, Kauniainen, HSY ja ympäristöministeriö osallistuivat kampanjaan. Yhteistyössä laadittiin mediatiedote. Kampanjan esitettä on jaettu rengasliikkeisiin, autokouluihin ja taksiyrityksille. Syksyllä 2022 aloitettiin Lönnrotinkadulla nastarenkaiden kieltokokeilu. Kokeilun aikana seurataan sen vaikutuksia talvirengastyypijakaumaan, liikennemääriin ja ilmanlaatuun.

KATUPÖLY	K6 Edistetään kitkarenkaiden osuuden kasvua talviliikenteessä	K6.2. Seurataan kitkarengasosuuden kehittymistä ja katupölytutkimuksen tuloksia, ja ryhdytään tarvittaessa lisätoimenpiteisiin.		RYA	HSY	Nastarengasosuutta seurattiin edelleen Tapaninvainiossa värinäanturimenetelmällä. Lisäksi mittaukset aloitettiin keväällä 2022 Lönnrotinkadulla, jossa alkoi syksyllä 2022 kolmevuotinen nastarengaskieltokokeilu. Helsinki osallistui KATOAtutkimushankkeeseen (2021-22), jossa kartoitettiin katupölyn syntyä ja torjumiskeinoja. HSY mittasi sensorilla hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia Lönnrotinkadulla. Kaupunki hankkii omiin ajoneuvoihinsa talvirenkaiksi ainoastaan kitkarenkaita.
KATUPÖLY	K7 Vähennetään katupölyä pääväylillä	K7.1. Arvioidaan pölyntorjuntakeinojen tehostamismahdollisuuksia pölylle altistavilla tieosuuksilla. Muutetaan tarvittaessa tehotoimenpiteiden tieosuuksia.		Uud-ELY; KYMP	pks-kuntien kunnossapitoorganisaatiot ja ympäristökeskukset	Uudenmaan ELY-keskus linjasi uudessa urakkakilpailutuksessaan että Hämeenlinnanväylällä kokeillaan seuraavalla sopimuskaudella painepesua imulakaisun lisänä
KATUPÖLY	K7 Vähennetään katupölyä pääväylillä	K7.2. Jatketaan pölynsidontakasteluita ja pyritään aikaistamaan hiekannostoharjoituksia ja käyttämään tehokkaampia puhdistusmenetelmiä.		Uud-ELY	HSY, pks-kuntien kunnossapitoorganisaatiot ja ympäristökeskukset	Kun raja-arvotaso uhkaa ylittyä pääväylien varrella, HSY lähettää kastelupyynnön, ja urakoitsijat (YIT ja Destia) kastelevat kartalle merkityt pääväyläosuudet laimealla CaCl ₂ -liuoksella. Keväällä 2023 kastelupyynnö annettiin seitsemän kertaa.

KATUPÖLY	K8 Jatketaan katupölyyn liittyvää tutkimusta	K8.1. Jatketaan katupölytutkimushankkeita tai käynnistetään uusia tutkimushankkeita.		PALU/Ympa	Stara, Kaupunkiliikenne, tutkimusorganisaatiot, muut yhteistyötahot (esim. pks-kuntien kunnossapitoorganisaatiot ja ympäristökeskukset, Uudenmaan ELY-keskus)	Helsingin kaupunki ja HSY osallistuivat KATOA2-yhteistutkimushankkeeseen (2023–24), jossa kartoitetaan katupölyn syntyä ja torjumiskeinoja. Vuonna 2023 alkoi NEX-EL-yhteistutkimushanke, jossa HSY on mukana. Hankkeessa selvitetään, miten ajoneuvojen ja työkoneiden epäpäästöjä hiukkaspäästöjä voitaisiin mitata ja seurata entistä tarkemmin.
	K8 Jatketaan katupölyyn liittyvää tutkimusta	K8.2. Tiedotetaan katupölytutkimusten tuloksista katujen ja pääväylien sekä kevyen liikenteen väylien kunnossapidosta vastaaville ja työmaiden urakoitsioille.		PALU/Ympa	Stara, Kaupunkiliikenne, tutkimusorganisaatiot, muut yhteistyötahot (esim. pks-kuntien kunnossapitoorganisaatiot ja ympäristökeskukset, Uudenmaan ELY-keskus)	Ympa järjesti keväällä avoimen Katupölyseminaarin, jossa jaettiin uusinta tutkimustietoa katupölystä ja sen torjumisesta. Seminaariin osallistui yli 100 kunnossapidon ja ympäristöalan asiantuntijaa. Katupöly- ja rakennustyömaamittausten tulokset (PM10-tuntipitoisuudet ja ilmanlaatuindeksi) olivat reaaliaikaisesti näkyvillä HSY:n sivuilla. HSY viesti raja-arvotason ylityksistä kaupunkien ympäristötarkastajille, jotka vastasivat pölyntorjuntatoimenpiteiden toteutuksesta tarvittaessa.

PIENPOLTTO	P1 Viestitään tulisijojen päästöjen vähenskeinoista ja vaikutuksista	P1.1. Viestitään tulisijojen puhtaammista käyttötavoista. Vaikutetaan tulisijan ja kiukaan käyttötapoihin ja polttoaineen laatuun sekä pienpolton haittoihin.	X	HSY	Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk). Nuohousalan keskusliitto, omakotiyhdistykset, potilasjärjestöt, sekä energianeuvonta (Uudenmaan liitto ja Motiva)	Helsinki toteutti talvikautena 2023–2024 viestintäkampanjan, jolla jaettiin puhtaamman puunpolton vinkkejä somessa, paikallissanomalehdissä sekä laajasti kaupungin infonäytöillä. Opas puunpolttoon -esitettä toimitettiin jakoon kaupungin kirjastoihin. HSY julkaisi kolme tiedotetta, joissa kerrottiin puunpolton vaikutuksista ilmanlaatuun ja annettiin vinkkejä, miten puuta kannattaa säilyttää ja polttaa. HSY teki myös keväällä lyhyen kyselyn siitä, lisäisivätkö ihmiset puunpolttoaan talvella ja mitä tietoa he tarvitsevat puunpoltosta. Somekanavilla jaettiin tietoa ja linkkiä poltapuhtaasti.fi- sivuille.
PIENPOLTTO	P2 Edistetään hyviä puun säilytystapoja	P2.1. Edistetään hyviä puun säilytystapoja kaupunkien pientaloalueilla viestinnän ja yritys yhteistyön avulla.		HSY	Työteho-seura ja Aalto-yliopisto sekä Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk), Nuohousalan keskusliitto, omakotiyhdistykset sekä energianeuvonta.	HSY:n julkaisi elokuussa tiedotteen: "Polta vain kuivaa puuta – hyvä puuvaja pitää polttopuut kuivina" ja jakoi sitä some-kanavillaan. Urbani puuvaja -hankkeessa toteutettu puuvajan prototyyppi myytiin Kiertonet-sivuston huutokaupassa Espoon kaupungille.

PIENPOLTTO	P2 Edistetään hyviä puun säilytystapoja	P2.2. Kehitetään innovatiivisia ratkaisuja pientaloalueiden ympäristöterveyden edistämiseksi. Kokeillaan puuvarastojen edellyttämistä uusiin pientaloihin.		MAKA	Palu/Rava	Ei toimenpiteitä
PIENPOLTTO	P3 Kannustetaan vähäpäästöisten kiukaiden hankintaan	P3.1. Osallistutaan puukiukaiden päästöjä selvittäviin tutkimushankkeisiin ja edistetään niitä.		HSY	Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk)	Helsinki ja HSY osallistuivat Kiukaiden ympäristövaikutusten vähentäminen -hankkeeseen (KIUAS2-hanke).
PIENPOLTTO	P3 Kannustetaan vähäpäästöisten kiukaiden hankintaan	P3.2. Viestitään kiukaiden päästöistä paikallisesti. Viestitään tutkimusten tuloksista, saunan kiukaiden päästöistä ja keinoista miten päästöjä voidaan alentaa.		HSY	HSY, Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk), Nuohosalan keskusliitto, omakotiyhdistykset, potilasjärjestöt, tulisijavalmistajat, Motiva	HSY ja Helsinki ovat jakaneet aktiivisesti viestintäkampanjoissa ja sosiaalisen median kanavillaan vinkkejä, miten puuta voi polttaa puhtaammin kiukaissa ja tulisijoissa. HSY osallistui KISO2030- puunpolton teemaryhmän jäsenenä Puhtaan ilman päivän kolumnin kirjoittamiseen. Kolumnissa kannustettiin mm. vaihtamaan tulisija vähäpäästöisempään.

PIENPOLTTO	P4 Kehitetään savuhaittoja valvontaa ja haittoja vähentävää neuvontaa	P4.1. Pks kehittää yhteistyössä savuhaittojen valvontaa ja haittoja vähentävää neuvontaa. Kunnat kehittävät toimintatapoja savuhaittojen ratkaisemiseksi.		PALU/Ympa	Espoo, Kauniainen ja Vantaa (ymk ja terveysvalvonta)	Valtakunnallisen Ilmansuojeluohjelman 2030 tiimoilta on valmisteltu savuhaittatapausten käsittelyohje. Helsinki osallistui työn ohjaukseen ja kommentointiin. Ympa on laatinut kaupungin sisäisen toimintaohjeen, jota päivitetään tarvittaessa.
------------	---	---	--	-----------	---	--